

ŁUKASZ CYWICKI

Idea i historia Konkursu o Nagrodę im. Jerzego Panka

Już po raz dziewiąty na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego zostały zaprezentowane najlepsze prace dyplomowe absolwentów kierunków grafika i sztuki wizualne. Odbyla się także ceremonia wręczenia Nagrody im. Jerzego Panka za najlepszy dyplom artystyczny (do konkursu stają osoby wskazane przez promotorów pracowni dyplomujących). Wydarzenie to jest ważnym elementem promocji młodej sztuki, także uznanych artystów pedagogów. Promotor pełni istotną rolę w kształtowaniu osobowości przyszłego artysty, przekazując mu wartości i wiedzę o otaczającym świecie. Pełni też rolę opiekuna, mistrza. Potrafi bowiem wskazać właściwy kierunek działań. Jego doświadczenie i autorytet przyciąga studentów do pracowni. Edukacyjna droga młodego człowieka jest pełna niespodzianek. Ma on nieraz wątpliwości co do słuszności obranej drogi, sposobu pracy. Okres studiów pozwala na opanowanie warsztatu, który następnie absolwenci wykorzystują w pracy twórczej. Obrona dyplomu magisterskiego jest podsumowaniem czasu spędzonego na uczelni.

Idea skonfrontowania najlepszych dyplomów artystycznych na wspólnej wystawie i wybranie w drodze konkursu tego najlepszego nie jest pomysłem nowym. Większość wyższych uczelni artystycznych już od dawna realizuje podobne konkursy. Warto wspomnieć chociażby o 36. edycji konkursu im. Marii Dokowicz (organizowanego kiedyś na Akademii Sztuk Pięknych, a obecnie – Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu), dorocznej Wystawie Najlepszych Dyplomów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie czy słynnym już „Coming Out” (najlepsze dyplomy na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie). Dlaczego więc nie stworzyć podobnej inicjatywy na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego?

Pomysł konkursu zrodził się w 2009 roku podczas rozmowy z profesorem Krzysztofem Skórczewskim, artystą grafikiem z Krakowa, z którym współpracuję, prowadząc zajęcia z grafiki warsztatowej w pracowni druku wypukłego na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Opracowałem założenia konkursu. Profesor zaproponował, aby nagrodę nazwać imieniem Jerzego Panka, artysty grafika, którego był przyjacielem. Jerzy Panek urodził się w 1918 roku w Tarnowie, co miało dla nas szczególne znaczenie, ze względu na „regionalność”. Był wyjątkowo cenionym artystą. Obdarzony fenomenalną intuicją, pełen pasji, tworzył z ogromną

determinacją, jakby spontanicznie, wręcz instynktownie. Był artystą o dziecięcej niemal wrażliwości, rysownikiem, malarzem, przede wszystkim – mistrzem drzeworytu.

Otrzymaliśmy zgodę brata artysty na wykorzystanie imienia i nazwiska Jerzego Panka. Brakowało nam jeszcze kilku istotnych elementów, takich jak: logo konkursu (które zgodził się zaprojektować prof. UR Wiesław Grzegorzcyk) oraz projektu medalu (wykonał go prof. UR Józef Jerzy Kierski). Udało się także, dzięki uprzejmości Jana Fejkiela z Krakowa, pozyskać nieodpłatnie 50 sztuk albumów *Dante Jerzego Panka*, którego wydawcą jest Jan Fejkiel Gallery. Albumy stanowiły główną nagrodą w konkursie. Były wręczane wszystkim laureatom i wyróżnionym. Wydawało się, że mamy już wszystko, co jest potrzebne do organizacji tego typu konkursu, no może prawie wszystko. Brakowało nam najważniejszego – własnej galerii, profesjonalnej przestrzeni wystawienniczej. Do niedawna korzystaliśmy z uprzejmości dyrekcji Zespołu Szkół Plastycznych w Rzeszowie, gdzie w Galerii Miasta co roku mogliśmy prezentować wystawę „Najlepsze Dyplomy Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego”, połączoną z wręczeniem Nagrody. Sytuacja zmieniła się w 2012 roku po przeniesieniu wydziału z Krasnego do jednego z głównych budynków Uniwersytetu Rzeszowskiego. Teraz byliśmy już w centrum miasta i, co najważniejsze, udało się wydzielić odpowiednią przestrzeń na galerię nazwaną imieniem prof. Włodzimierza Kotkowskiego.

Do tej pory rozstrzygnęliśmy osiem edycji konkursu, na które zgłoszono w sumie 156 magisterskich dyplomów artystycznych, tych najciekawszych i najbardziej dojrzałych. Kapituła Nagrody, która powoływana jest corocznie z grona pedagogów pracujących na Wydziale Sztuki, przyznaje Nagrodę Główną. W dużej części wybory Kapituły okazywały się trafne ze względu na fakt, że osoby wyróżnione nadal pracują twórczo już po zakończeniu edukacji, a ich rozwój można obserwować na różnego rodzaju przeglądach, konkursach i wystawach. Wszystkie edycje konkursu były prezentowane na łamach ogólnopolskiego kwartalnika literacko-artystycznego „FRAZA”.

Kamila Bednarska, *Ryba XV*, 2009, intaglio, 80 x 100 cm, fot. archiwum konkursu

I edycja konkursu

Nagrodę za najlepszy dyplom artystyczny w roku akademickim 2008/2009 otrzymała **Kamila Bednarska** za dyplom z grafiki warsztatowej zrealizowany pod kierunkiem prof. UR Marka Olszyńskiego i dra Pawła Bińczycskiego oraz aneks do dyplomu z malarstwa pod kierunkiem prof. Stanisława Białogłowicza. Zostały przyznane także dwa równorzędne wyróżnienia dla **Anny Papiernik** (za dyplom z rysunku zrealizowany pod kierunkiem prof. UR Doroty Jajko-Sankowskiej) oraz **Dawida Kędzierskiego** (za dyplom z malarstwa wykonany pod kierunkiem prof. UR Marka Pokrywki i dra Antoniego Nikla).

Źródłem mojej pracy stała się ryba. Inspirowana jej kształtem, formą i ruchem stworzyłam cykl dyplomowy, w skład którego weszło kilkanaście grafik wykonanych w technikach druku płaskiego wklęsłego. Ryba jest wytrychem – otwiera proces tworzenia. Kiedy zaczynam pracę, myślę gestem, często po prostu ten ślad przybiera kształt ryby. Dla mnie ryba jest pierwotnym gestem twórczym. Nie ma ukrytych znaczeń. Po prostu jest najwłaściwsza poprzez swój kształt i kolor. Ogromną inspiracją zawsze był dla mnie warsztat graficzny. Często niemożliwy do przewidzenia efekt daje bodziec do ciągłego poszukiwania.

Kamila Bednarska

Łukasz Gil, *Stacja XV*, 2010, olej płótno, 160 × 210 cm, fot. archiwum konkursu

II edycja konkursu

Nagrodę za najlepszy dyplom artystyczny w roku akademickim 2009/2010 otrzymał Łukasz Gil za dyplom z malarstwa zrealizowany pod kierunkiem prof. zw. Stanisława Białogłowi-cza. Zostały przyznane także dwa wyróżnienia dla **Magdaleny Łać** (za dyplom z grafiki warsztatowej, zrealizowany pod kierunkiem prof. Krzysztofa Skórczewskiego) oraz dla **Anety Panas** (za dyplom z rysunku zrealizowany pod kierunkiem prof. Stanisława Góreckiego i prof. UR Marleny Makiel-Hędrzak).

Moja „Pasja” jest próbą zaproszenia do medytacji i refleksji nad codziennością i słabością życia ludzkiego poprzez ukazanie głębokiego wymiaru sakralnego katharsis. Malując Drogę Krzyżową zastosowałem zawężoną gamę kolorystyczną, prowadząc ją do chromoluminaryzmu w celu uzyskania autentycznego i szczerego wymiaru prac... Malując własną wizję Drogi Krzyżowej zauważyłem, iż praca nad nią wymaga ekspresji

i wewnętrznego zaangażowania, które pozwalają odczuwać cierpienie, ciężar codziennego krzyża, przełamanie barier własnego sumienia. W obrazach odkrywam siebie. Ze zdziwieniem zauważyłem, że namalowane przeze mnie obrazy Stacji Męki Pańskiej przemówiły, stały się czymś bliższym, czymś nie zawsze dającym się wyjaśnić czy przetłumaczyć na jakikolwiek inny język...

Stacje Drogi Krzyżowej nazwałem własną drogą, przyswajając ich niepowtarzalny klimat, wchłaniając płynącą z nich głębię, wyszukując w nich to, co wartościowe i dobre. Odczuwam coraz większą i nieodpartą potrzebę przebywania z nimi. Dzisiaj wiem, że malując tego typu obrazy muszę je czuć i nimi żyć, co pozwala na każdorazowe ich odkrywanie. Odnoszę wrażenie, że zrealizowana tematyka prac dyplomowych może w przyszłości wyznaczać moją drogę artystyczną.

Łukasz Gil

Ewelina Kochan-Chrząszcz, *Zabawki II*, 2011, linoryt, 40 × 40 cm, fot. archiwum konkursu

III edycja konkursu

Nagrodę za najlepszy dyplom artystyczny w roku akademickim 2010/2011 otrzymała **Ewelina Kochan-Chrząszcz** za dyplom z grafiki warsztatowej zrealizowany pod kierunkiem prof. Krzysztofa Skórczewskiego. Zostały także przyznane dwa równorzędne wyróżnienia dla **Barbary Szal-Porczyńskiej** (za dyplom z malarstwa zrealizowany pod kierunkiem prof. Stanisława Białogłowicza) oraz dla **Damiana Haby** (za dyplom z rzeźby zrealizowany pod kierunkiem prof. UR Józefa Jerzego Kierskiego).

Puchate, kolorowe, kanciaste lub drewniane... Każda inna. Niby zwykłe, ale gdy przyjrzymy się im dokładniej, dostrzeżemy niebanalność zamkniętą w każdej formie. Prostota kształtu przepłata się z ekspresją koloru, tworząc abstrakcyjną całość. Zabawki.

Ewelina Kochan-Chrząszcz

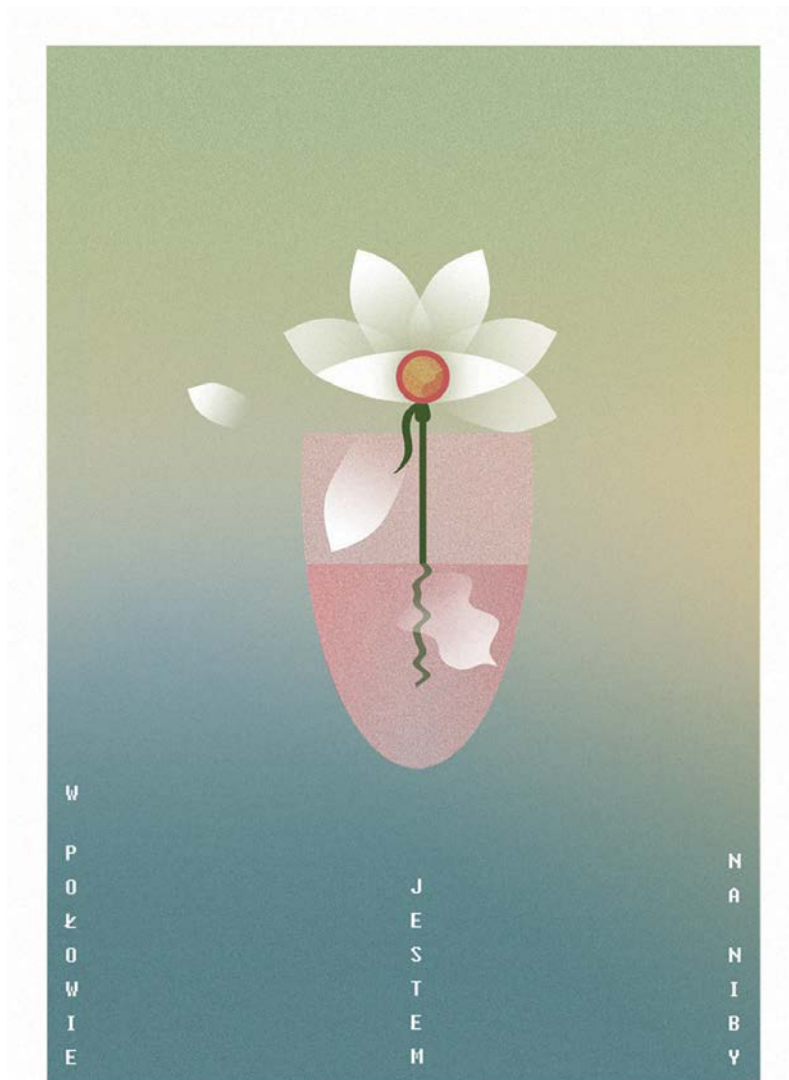
Józef Kieraś, seria 22 znaków graficznych dla drużyn Polskiej Ligi Futbolu Amerykańskiego, 2012, fot. archiwum konkursu

IV edycja konkursu

Nagrodę za najlepszy dyplom artystyczny w roku akademickim 2011/2012 otrzymał **Józef Kieraś** za dyplom z grafiki projektowej zrealizowany pod kierunkiem prof. UR Wiesława Grzegorzczaka. Zostały także przyznane dwa równorzędne wyróżnienia dla **Kamili Rzeszutek** (za dyplom z rysunku zrealizowany pod kierunkiem prof. Stanisława Góreckiego oraz prof. UR Marleny Makiel-Hędrzak), drugie wyróżnienie otrzymała **Anna Słupek** (za dyplom projektowy wykonany pod kierunkiem prof. UR Tadeusza Nuckowskiego).

Podjmując się rewitalizacji znaków drużyn polskiej ligi miałem na celu stworzenie serii znaków, w której każde logo będzie indywidualne i odda charakter drużyny. Powstałe znaki nawiązują w większości przypadków do kolorystyki już istniejących, jednakże pod względem estetycznym różnica jest znaczna. Graficzne przedstawienie danego pomysłu – mniej lub bardziej kreatywnego – w większości sytuacji wywodzi się z rzeczywistego, faktycznego wizerunku rzeczy, zwierząt, ludzi czy zjawisk. Odpowiednie zabiegi stopniujące schematyzację znaku poprzez rezygnację z półtonów, cieniowania, tekstury itp., prowadziły do uzyskania płaskich powierzchni koloru, a geometryzacja kształtów do powstania wyrazistych symboli.

Józef Kieraś

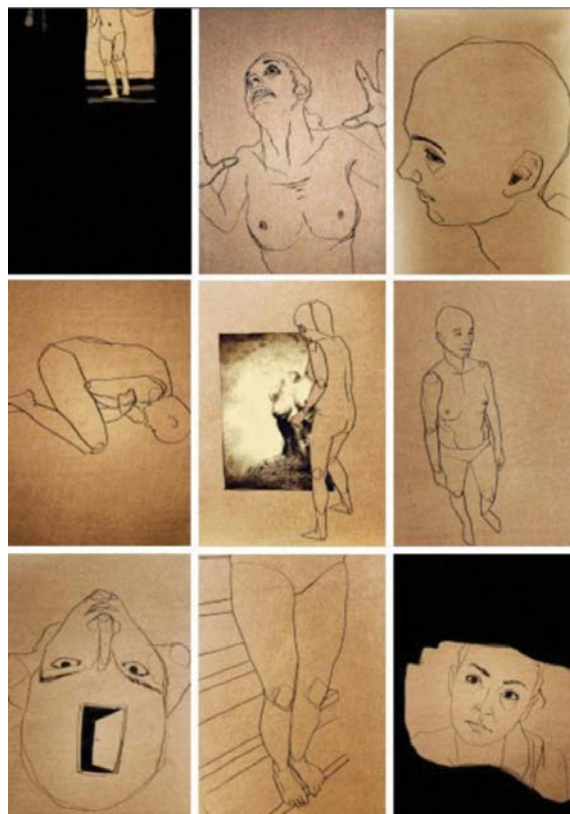
Elżbieta Słonina, *Narcyz*, 2013, druk cyfrowy, 100 × 70 cm, fot. archiwum konkursu

V edycja konkursu

Nagrodę za najlepszy dyplom artystyczny w roku akademickim 2012/2013 otrzymała **Elżbieta Słonina** (za dyplom z grafiki projektowej, zestaw plakatów zrealizowany pod kierunkiem prof. UR Wiesława Grzegorzcyka). Zostały także przyznane dwa równorzędne wyróżnienia dla **Piotra Kolanko** (za dyplom z malarstwa zrealizowany pod kierunkiem prof. Stanisława Białogłowicza) oraz dla **Izabeli Tabor** (za dyplom z malarstwa zrealizowany pod kierunkiem prof. UR Antoniego Nikla i prof. UR Marka Pokrywki).

„Czego oczy nie wiedzą” to seria plakatów o charakterze okrojonego pamiętnika. Każdy plakat „wyrwany” z serii opowiada o sytuacjach, które wymagają mojej uwagi i refleksji. Słowo jest tu podstawą, bo powstaje najpierw. Z istniejących bądź zasłyszanych powiedzonek układam surrealistyczne, a czasem ironicznie brzmiące „złote myśli” – odwzorowując tym samym dane uczucie. Projektowanie jest swego rodzaju emocjonalną ulgą, bo same słowa nie przekonują mnie do siebie. To co chcę przekazać, jest niewystarczające w krótkich „powiedzunkach”. Muszę to jeszcze zobaczyć w kolorach, kształtach i objętości. Zrozumieć, jaki kolor ma moja miłość i co jest kształtem chciwości czy zdrady.

Elżbieta Słonina

Kamila Kośmider, ... *skąd / dokąd ...*, 2014, fragmenty animacji dyplomowej, fot. archiwum konkursu

VI edycja konkursu

Nagrodę za najlepszy dyplom artystyczny w roku akademickim 2013/2014 otrzymała **Kamila Kośmider** za dyplom z animacji zrealizowany pod kierunkiem prof. UR Janusza J. Cywickiego. Zostały także przyznane dwa równorzędne wyróżnienia dla **Pauliny Hippe** (za dyplom zrealizowany w Pracowni Transformacji Obrazu / Multimedia pod kierunkiem prof. UR Janusza J. Cywickiego) oraz **Pauliny Dębosz** (za dyplom z malarstwa pod kierunkiem prof. UR Antoniego Nikła, prof. UR Marka Olszyńskiego i prof. UR Marka Pokrywki).

Realizacja „... skąd-dokąd...” jest krótką historią zbudowaną w technice animacji poklatkowej. Na jej całość składa się ponad tysiąc odręcznych rysunków, zmodyfikowanych cyfrowo. Jest to pełna melancholii opowieść o człowieku i jego wędrówce. Historia, którą pragnę przedstawić, nie stara się odpowiadać na pytania ani interpretować złożoności świata. Jej zadaniem jest kontemplacja natury upływającego czasu. Być może każdy mógłby odnaleźć w niej cząstkę siebie samego, bo jest w niej trochę radości i trochę smutku. Szczypota żalu, tęsknoty za tym, czego już nie odzyskamy i trochę strachu przed tym, co nas jeszcze czeka.

Kamila Kośmider

Monika Krzysiak, *Epizod I, Kompozycja I, II, III*, 2015, druk cyfrowy, 140 × 70 cm × 3, fot. archiwum konkursu

VII edycja konkursu

Nagrodę za najlepszy dyplom artystyczny w roku akademickim 2014/2015 otrzymała **Monika Krzysiak** (za dyplom z grafiki cyfrowej zrealizowany pod kierunkiem dr Joanny Janowskiej-Augustyn). Zostały także przyznane dwa równorzędne wyróżnienia dla **Sylwii Zawiślak** oraz **Tomasza Kordyaczego** (oba dyplomy z grafiki warsztatowej zrealizowane pod kierunkiem prof. Krzysztofa Skórczewskiego i dra Łukasza Cywickiego).

Epizody – coś, co pojawia się na chwilę i zaraz potem znika, często niezauważone. Tak jak światło, które wpada przez okna i wypełnia pomieszczenie odbiciami, kształtami, tworząc skomplikowane, lecz nietrwałe kompozycje. Kompozycje, które umykają uwadze.

Cykl „Epizody” to próba uchwycenia owych kompozycji na ograniczonej płaszczyźnie papieru; pokazanie efektów, jakie tworzy światło, przechodząc przez okna, przebijając się przez różnorakie zasłony, które są swego rodzaju filtrem zmiękczającym nadającym inną, ciekawą wartość.

Monika Krzysiak

Monika Maziarz, *Przenikanie II*, 2016, olej na płótnie, 100 × 150 cm, fot. archiwum konkursu

VIII edycja konkursu

Nagrodę za najlepszy dyplom artystyczny w roku akademickim 2015/2016 otrzymała **Monika Maziarz** (za dyplom z malarstwa pod kierunkiem prof. UR Antoniego Nikla, prof. UR Marka Olszyńskiego i prof. UR Marka Pokrywki). Zostały także przyznane dwa równorzędne wyróżnienia: dla **Jagody Wyszatyckiej** (za dyplom z grafiki warsztatowej zrealizowany pod kierunkiem prof. Krzysztofa Skórczewskiego i dra Łukasza Cywickiego) oraz dla **Joanny Rokosz** (za dyplom z grafiki projektowej zrealizowanej pod kierunkiem prof. UR Wiesława Grzegorzczaka).

Motywytem obecnym w cyklu „Przenikanie” jest draperia. Inspiracją stały się właściwości tkanin, takie jak przezroczystość i możliwość dowolnej deformacji. Poprzez zamierzone kształtowanie z istotną rolą przypadku starałam się wykreować nowe przestrzenie. Zawężone kadry stają się kompozycją na pograniczu abstrakcji, która może być dowolnie interpretowana.

Monika Maziarz

Skład kapituły w poszczególnych edycjach

I: dr Magdalena Rabizo-Birek – przewodnicząca, prof. UR Wiesław Grzegorzczak, prof. UR Marek Olszyński, prof. UR Józef Jerzy Kierski, prof. UR Marlena Makiel-Hędrzak, dr Antoni Nikiel, prof. UR Krzysztof Skórczewski, dr Łukasz Cywicki – sekretarz konkursu, bez prawa głosu; II: Kapituła Nagrody w składzie: dr Magdalena Rabizo-Birek – przewodnicząca, prof. UR Marlena Makiel-Hędrzak, prof. zw. Stanisław Białogłowicz, prof. UR Józef Jerzy Kierski, prof. UR Marek Olszyński, prof. UR Wiesław Grzegorzczak, prof. UR Krzysztof Skórczewski – członek kapituły, dr Łukasz Cywicki – sekretarz konkursu, bez prawa głosu, mgr Grzegorz Frydryk – protokolant; III: dr Anna Steliga – przewodnicząca, prof. UR Marlena Makiel-Hędrzak, prof. UR Marek Olszyński, prof. UR Stanisław Magdziak, dr Paweł Bińczyski, prof. UR Krzysztof Skórczewski – członek kapituły, dr Łukasz Cywicki – sekretarz konkursu, bez prawa głosu, mgr Grzegorz Frydryk – protokolant; IV: prof. Jadwiga Szmyd-Sikora – przewodnicząca, prof. UR Jadwiga Sawicka, prof. UR Marlena Makiel-Hędrzak, prof. UR Wiesław Grzegorzczak, dr Marcin Jachym, dr Łukasz Cywicki – sekretarz konkursu, bez prawa głosu; V: prof. UR Józef Jerzy Kierski – przewodniczący, prof. UR Jadwiga Sawicka, prof. UR Marlena Makiel-Hędrzak, prof. UR Antoni Nikiel, dr Grzegorz Frydryk, mgr Marcin Dudek, dr Łukasz Cywicki – sekretarz konkursu, bez prawa głosu; VI: prof. Krzysztof Skórczewski – przewodniczący, prof. UR Józef Jerzy Kierski, prof. UR Marlena Makiel-Hędrzak, prof. UR Jarosław Sankowski, dr Magdalena Uchman, mgr Marcin Dudek, dr Łukasz Cywicki – sekretarz konkursu, bez prawa głosu; VII: prof. UR Józef Jerzy Kierski – przewodniczący, prof. UR Dorota Sankowska, prof. UR Antoni Nikiel, dr Joanna Janowska-Augustyn, dr Grzegorz Frydryk, mgr Marcin Dudek, prof. Krzysztof Skórczewski, dr Łukasz Cywicki – sekretarz konkursu, bez prawa głosu; VIII: prof. UR Antoni Nikiel – przewodniczący, prof. Tadeusz Błoński, prof. UR Janusz J. Cywicki, dr hab. Agnieszka Dobosz-Bruchnalska, dr Łukasz Cywicki – sekretarz konkursu, bez prawa głosu.